

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan **zveter**, izimši nedelje in praznike, ter velja **po pošti** prejemam za **avstro-ogrške** dežele za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četr leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za **Ljubljano** s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četr leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četr leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za **tuje dežele** toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za **oznanila** se plačuje od peterostopne petit-vrste po 12 h, če se oznanila tiska enkrat, po 10 h, če se tiska dvakrat in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvole frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — **Uredništvo in upravljenstvo** je v Knafllovi ulicih št. 5, in sicer uredništvo v I. nadstr., upravljenstvo pa v približju. — Upravljenstvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

Mesečna priloga: „Slovenski Čehnik“.

Posamezne številke po 10. h.

Uredništva telefon št. 34.

Upravljenstva telefon št. 85.

Zopet prvi.

Iz Pariza, 15. julija.

Tekmovanje med državami in med narodi je dandanes velikansko. Vsak narod si hoče zagotoviti gospodarsko in umstveno blagostanje in si pridobiti sredstva, da si to blagostanje ohrani tudi za bodočnost. Sreča na tem svetu, bogastvo, izobrazba in moč — to so gognilni faktorji današnjega človeštva.

To tekmovanje je rodilo čudovite sadove, ki so na korist vsemu človeštvu. Nova razkritja, novi izumi, nove pridobitve so posledica tega tekmovanja in vse skupaj pospešujejo občni napredek. Svet se ni videl kaj takega.

Francozi korakajo od nekdaj na celo civilizacijo. Angleži so sicer prekosili Francoze v mnogih ozirih — kot državotvorni, kot trgovci in industrialci — a prvenstvo je ostalo vendar Francozom. Prvi kulturni faktor so in ostanejo morda še dolgo.

Ce pogledamo samo za nekaj let nazaj, vidimo, kaj so Francozi podarili človeštvu: Pasteurjev serum, ki je pravi blagoslov za človeštvo, avtomobil, ki bo v nekaj letih preobražil velik del prometnih sredstev, podmorski čoln, ki je znamenitega pomena za vojne prihodnosti in novi element radium, ki nam je odpril nove upoglede v bajni svet vesoljstva. Kateri narod se more s čim enakim ponašati?

Zdaj so Francozi podali svetu nov izum. Na dan francoske narodne slavnosti, v nedeljo 14. julija, ko praznuje ves francoski narod zavzetje bastille in s tem obletino svojega osvobojenja, na ta veliki praznik svobode je francoski narod pokazal svetu svoj novi napredek, ki pomeni napredek za vse človeštvo.

Na dan 14. julija je običajno zunaj Pariza v Longchampsu velika vojaška parada. Navzoči so vedno predstavnik republike, vsi visoki javni funkcionarji, civilni in vojaški, senatorji in poslanci in nebroj ljudstva. Tudi letos je bila tako parada. Razpostavljeni so bile ogromne množice vojaštva. Godbe so svirale, trombe so pele in v solnčnem svitu so se lesketali meči in bajonetni. Peštra podoba se je razgrinjala pred gledalcem, a zanimalo jih je le malo.

LISTEK.

Slovenke v Pragi.

(I. sestanek slovanskega naprednega ženstva.)
Poroča Minka Govekarjeva.
(Konec.)

Gоворile so še druge Čehinje ter pozdravlje Rusinje v rnskem, Poljakinje v poljskem, Srbkinje, Hrvatice in Bolgarke v srbskem jeziku. Slovenke je pozdravila slovenska i naša ljuba znanka, ga. Gabrijela Preissova, zatrjujoča nam, da smo Slovenci vedno uživali simpatije bratov Čehov; in dasi smo le mala veja na dresetu Slovanstva, nas vendar čaka lepa bodočnost, saj usoda velikih narodov je, da propadajo, mali, delavni narodi pa stopajo — naprej.

Imenom Slovenk sta govorili na zborovanju ga. Karla Ponikvarjeva iz Trsta ter blagajničarka »Splošnega slovenskega ženskega društva«, gdč. Ant. Kadivec iz Ljubljane. Ga. Ponikvarjeva je izrekla svoje občudovanje nad tako razširjenim delokrogom čeških žen, katerih zares veliki uspehi bodo tudi nam prijazen kažipot ter vzpodbuda za vztrajno delovanje. Izrekla je nado, naj bi se sesle še kdaj, da se spoznamo še bolj ter se tako laže združimo v skupnem, nesobičnem delu za

Vsi pogledi so bili obrnjeni proti nebu.

Zdaj je zadonel glas trombe. Dan je bilo znamenje za defiliranje vojaštva pred predsednikom republike. Zažvenketalo je orožje, oddelki so se formirali in tedaj je iz stotisoč gril zadonel klic: le dirigible, le dirigible.

Cez oblake je priveslal velik, rumen zrakoplov. Strme je videl svet, da ta balon ni več odvisen ne od oblakov, ne od vetra, da **vela kamor hoče**, svet je videl, da je izumljen balon, ki se da svobodno ravnat, svobodno dirigirati.

Kar je toliko bistrih glav toliko let iskal, to je dognano sedaj; problem je vsaj v bistvu rešen.

Balon je priveslal do Longchampsu, tu se je spustil niz dol in se ustavil poleg 6. infanterijske divizije. Zasvirale so godbe, zaplapalale so zastave, začelo se je defiliranje in vojaštvo vred, točno s 6. infanterijsko divizijo je plul balon, imenovan »Patrie«. Izvedel je točno vse evolucije in plul poleg vojaštva ob vseh ovinkih.

Ko je bilo defiliranje končano, se je balon zopet dvignil in se ustavil pred tribuno predsednika Fallièresa, pozdravil s trobojnicu predstavnika francoske države, potem pa se okrenil in zopet švignil čez oblake — domov.

Cudovit je bil ta prizor. Kdo bi ga mogel pozabiti?

»Patrie« je prvi vojni balon na svetu, prvi balon, ki se da dirigirati. Ustvaril ga je inženir Julliot, strošek pa je plačal milijonar Lebaudy. Izum seveda še ni popoln. Sedaj preleti ta balon le nekaj nad 40 km na uro in trajalo bo še dolič dolgo, predno bo popolnoma ustrezal svojemu namenu. A kaj je to! Prvi brzvlaki so vozili tako počasno, kakor kak kamniški vlak — a kako drve dandanes.

Francozi so bili prvi, ki so izumili zrakoplov. Še 125 let ni tega, kar je bil narejen prvi poskus. Od tistega časa so takoreč neprehenoma delali na to, da rešijo problem zrakoplovstva. V vojni I. 1870.—1871. jim je že zrakoplov dobro služil. V zrakoplovu se je iz obleganega Pariza dvignil Gambetta in odplul na jug, da je poklical v življenje narodno obrambo in ustvaril temelje tretji republike. In sedaj imajo Francozi prvi zrakoplov, ki se da di-

rigirati. Zopet so prvi med vsemi narodi.

»Patrie« je balon, ki bo služil vojaškim namenom in obrambi domovine bo pač še nekaj časa v prvi vrsti posvečeno vse zrakoplovstvu. Kako bi balon, ki se da dirigirati, upiral na vse vojevanje, tega ne bo more preiskovali. Velik bo ta upliv vsekakor in lahko tudi usodepoln. Francozi so s tem izumom nadkrilili vse države.

Brez dvoma bo pa ta balon tudi velikega pomena za vse človeštvo, zato s tem, da je rešeno bistvo problema, je zagotovljeno, da bo če ne zdaj, pa vsaj v doglednem času mogoče postaviti balon v službo občnega prometa.

Jezikovno vprašanje v parlamentu.

Dunaj, 17. julija. Ministrski predsednik baron Beck je napram predsedniku jugoslovenskega kluba, dr. I. Čeviće, izjavil, da priznava vladu vsem slovenskim strankam vse ugodnosti glede parlamentarnega jezikovnega vprašanja, ki jih je priznala Čehom. Z ozirom na to bodo jugoslovenski poslanci v jesenskem zasedanju zahtevali, da se bodo njihovi govorji, predlogi in interpelacije sprejemali v državnozborsko korespondenco in v dodatek in stenografskemu zapisniku.

Dunaj, 17. julija. Na seji devotorice nemških strank se je danes sklenilo v zbornici staviti ta-le predlog: »Zbornica skleni, naj se v § 51. poslovnika vstavi stavki: »Poslovni jezik poslanske zbornice je nemški.« V parlamentarnih mest postavi na dnevni red. Ker se je posl. Kramar izrekel za ta predlog samo pod pogojem, da pride na dnevni red tudi njegov predlog glede protokoliranja nemških govorov, se je rešitev tega vprašanja odložila na poznejši čas.

Seja klubskih načelnikov.

Dunaj, 17. julija. Na seji klubskih načelnikov, ki se jo je vdelil tudi ministrski predsednik baron Beck, je nasvetoval posl. Čeviari, naj se njegov predlog glede pomožitve podpredsedniških mest postavi na dnevni red. Ker se je posl. Kramar izrekel za ta predlog samo pod pogojem, da pride na dnevni red tudi njegov predlog glede protokoliranja nemških govorov, se je rešitev tega vprašanja odložila na poznejši čas.

Slovanstvo. Mnogo nas je slovenskih žen in mnogo labko storimo, če bomo imele pridne roke, želesno voljo in toplo srce.

Gdč. Kadivec pa je izrekla vrlim Čehinjam še enkrat zahtovalo za njih požrvovalno ljubeznost ter zagotavljal, da bomo tudi doma svoje rojakinje z navdušenjem seznanjale z deli severnih svojih sester ter bomo izkušale posnemati jih, kolikor je to v naših skromnih močih mogoče. Predvsem pa želimo, da bi se to, kar se je te dni med namom govorilo in sklepalo prav knalu izpremenilo v dejstvo.

Govorile so še Rusinje, Poljakinje, Hrvatice, ameriške in moravske Čehinje, vse enako navdušeno in z gorko ljubeznijo do svojega naroda in do skupne majke Slave. Zlasti pa me je ganila častitljiva sivilska dame Rusinja E. de Witte, sorodnica bivšega ministra, vsa polna mladostnega ognja. Obhujbila mi je, da pride še letos v Ljubljano, kjer utrdimo svoje znanje. — Feministka, kakršnih bi želesla vsakemu slovenskemu narodu prav mnogo, je tudi Moravanka E. Machová; mlada, temperamentna gospodina, ki jej je srce uprav prekipevalo od žarke ljubezni do svojega zatiranega naroda, prekipevalo od divjega sovraštva do tujca, ki izkuša z nasiljem in grozljivostjo izpodriniti na Moravskem češki živelj.

Končalo se je zborovanje parla-

mentarno in v redu, kakor se je začelo. Zopet je zadonela na galeriji pesem češkega ženskega pevskega društva, ki je intoniralo prelepo vse slovensko »Kje dom je moj?« in 500 grl je z razmahom in vročo ljubeznijo v sreih v sesterski slogi v vseh slovenskih narečjih zapelo »Kje dom je moj?«

Ogledale smo si še »Ženský výrobný spolek«, ki sta ga ustanovili češki slavní pesnici in prvoroditeljice Eliška Krasnohorská in Karolina Svetla v 70. letih in ki je do danes vzgojil že čez 20.000 dekle v češkém in obrtnem smislu. »Výrobný spolek« ima veliko hišo; na pročelju so tri ženske sohe, ki ki predstavljajo Izobrazbu, Domovinu in Delo. Društvo izobražuje dekleta teoretično in praktično v vseh ženskih ročnih delih, zlasti v šivanju perila in oblike.

Naslednjega dne so nas peljale češke dame v naročodipsni in muzej, kjer so nam razlagale v hravskem in češkem jeziku historično in folklorično zanimive objekte.

Specijalno našemu društvu je dalo odpreti ravnateljstvo tudi takrat slučajno zatvorenji Rudolfinum, kjer smo si ogledale bogato zbirko slikarskih in kiparskih umetvorov...

Tako so bili vsi dnevi našega bivanja v zlati Pragi posvečeni ponku in razširjanju našega duševnega obzorja, in le malo ur nam je pre-

Da se reši proračunski provizorij, bo imela zbornica seje v četrtek, petek, soboto in najbrže še v pondeljek. Kakor poročajo »Narodni Listy«, se zasedanje ne bo odgodilo, marveč se bodo poslanci izplačevali diete med 10 tedenskimi počitnicami.

Proračunski odsek in proračunski provizorij.

Dunaj, 17. julija. Proračunski odsek je danes razpravljal o nakanovanju stokronskih cekinov in petkronskih tolarjev. Za poročevala o predlogu glede sprememb zakona o melioracijskem zakladi je bil določen posl. Černák. V poročilu proračunskega odseka se nasvetuje, naj zbornica odobri proračunski provizorij in sprejme več predloženih rešolij.

Imunitetni odsek.

Dunaj, 17. julija. Imunitetni odsek je sklenil izročiti sodišču poslance Bartha ter nato razpravljal o predlogu poslance Pernerstorfera, naj se vlaža pozove, da predloži zbornici zakonski načrt, ki naj določa, da se ima kazensko postopanje proti poslancem takoj usta viti, čim jih zbornica ne izroči sodišču. O tem predlogu bo odsek še razpravljal na prihodnji seji in bo k tej povabil tudi vladnega zastopnika.

Češki klub pred razpadom.

Dunaj, 17. julija. V češkem klubu je nastal oster konflikt radi stališča, ki ga naj zavzamejo češki poslanci napram vlad pri proračunski debati. Mladočehi in klerikale so zato, da naj klub glasuje za proračunski provizorij, dočim so agrarci in radikalci odločno proti temu. Opozicija v češkem klubu šteje 40 članov. Stališče trgovinskega ministra dr. Fořta je zelo omajano in organ posl. Kloboučka »Češke slovo« piše, da je njegova demisija samo še vprašanje najkrajšega časa. Kakor se čuje iz drugega vira, sta oba češka ministra dr. Pačák in dr. Fořt že dala na razpolago svoje portfelje. Češki agrarci baje zahtevajo, da se njihovi stranki prepuščajo portfelj češkega ministra-rojaka. Ce se ne posreči v zadnjem momentu poravnati med češkimi strankami nastali konflikt, bodo agrarci izstopili iz skupnega kluba, kar bo

ostajalo za zabavo. Seveda smo si ogledale opetovanje telovadno tekmovanje ter preleste narodne ples, pri katerih so nam zlasti ugajale graciozne plesalke v prelepih narodnih nošah, in junaški nastop vornih čeških telovadk, ki so se umaknile šele grozni vihri in plohi med gromom in treskom... Nadaljnji naši doživljajev ne bom popisoval, dasi bi mogla podati še nebroj ganljivih dokazov neverjetne gostoljubnosti in ljubeznivosti Čehov in Čehinov povsod, na potu, v tramvaju, po gostilnah in kavarnah...

Vrnile smo se v Ljubljano zadnje, ko že ni bilo v Pragi skoraj nobenega Sokola, a Čehinje so nas hoteli že zadržati. Vrnile smo se zopet v III. razredu ter se ustavile spotoma še Budjeovicah, Lineu in ob Vrbskem jezeru. V III. razredu! Kako malo elegantno in reprezentativno, kaj ne? — Toda naj Vam povem epizodo!

Ko se je imel v Ljubljani odkriti Prešernov spomenik, sta šla na pot k nam tudi dva češka literatapravka. Gospod je bil največji češki pisatelj in član gospodske zbornice, dama pa znamenita češka pisateljica.

Kot delegata znanstvene akademije in društva čeških pisateljev sta imela plačan I. razred na železniškem izletu v Prago. Obnesel se je v vsakem oziru izborni. Naša naloga pa je poslej, da priredimo še več takih izletov in ne dvomim, da se posrečijo istotako v splošno največje zadovoljstvo in korist.

imele za posledico, da bo klub razpadel.

Krisa na Hrvaskem.

Budimpešta, 17. julija. Zaradi se, da je dala vlada banu Rakodžayju popolno pooblastilo, da lahko takoj razpusti hrvatski sabor. Ban ima baje že v

O d e s a , 17. julija. V mestu so zopet na dnevnom redu poulični izgredi, ki so večinoma naperjeni proti Židom. Te dni je bilo na ulici ranjenih 30 oseb.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 18. julija.

— Malorusi in poslanec Ivan

Hribar. Na shodu starorusinske stranke, ki je bil v ponedeljek v Lvovu, se je izrekla poleg dr. Kramaru, Klofaču in Prašku tudi županu Hribarju iskrena zahvala maloruskih zaupnikov za odločno obrambo pravic ruskega jezika v avstrijskem

Deželni šolski svet je imel
vložilo tudi županstvo občine
Velika Dolina na Jesenicah (Do-
lenjsko).

včeraj sejo. Deželni predsednik gosp. Teodor Schwarz je po vsej pravici slutil, da se bo v tej seji govorilo o njegovem poročilu na ministrstvo glede Profta, in ker smatra previdnost za najboljši del hrabrosti, jo je — popihal iz Ljubljane in je namesto njega predsedoval seji dvorni svetnik grof Chorinsky.

— **Zemljiškim knjigam** grozi velika nevarnost, tako trdijo Nemci, če se uvedejo samoslovenski ulični napis. Deželni odbor je pred mnogo leti tudi res šel v to plitvo zanjko in med svojimi šepavimi razlogi navdel tudi tega. Navaden človek bi sodil drugače in rekel, da bo enojezičnost le koristna enotnosti zemljiške knjige. A nekdanji — hvala bogu že nekdanji — deželni odbornik dr. Papež je bil in famozni dr. Eger je še danes drugega mnenja. Boji se, da nastane usodna zmešnjava, če se mesto nemškega imena postavi slovensko ime. Vsak vodja zemljiške knjige ga bo lahko poučil, da je ta bojazen prazna. Bila je v zadnjem desetletju preteklega stoletja znana vse-nemška strast, da so prekrstili v vsakem mestu par ulic na vsenemške veljake. Bismarckovih trgov in cest je kar deževalo. Bog jim blagoslovi, mi zato ne bomo umrli. A kje je ostal ob teh premembah ozir na zem-

Slovenci, ki „seit Eröffnung des Karawankentunnels“ Rožno dolino preplavlajo, „um die Slovenen des Rosentales zu fanatischen Werkzeugen des slov. Chauvinismus heranzubilden“. Revčki! Vas bodemo prašali, kam nam je hoditi! Mi vstajamo, a vas je strah! Pravite: „Anlässlich der Einweihung eines „Nonnenklosters“ in St. Jakob brachten 2 Sonderzüge viele Hunderte Slovenen in nationalen Trachten und Abzeichen! — Ne radi „kloštra“, pač pa zavoljajo sole smo prišli. Zakaj pa svojim „todelnom“ ne govorite resnice, he? Nismo „Eindringlinge“, mismo sorodniki vaših slovenskih deželanov in jih bodemo posečali, kadar nam bude dragoo. Vaših pretenj se ne bojimo! Se boste že navadili na „skandalöses Treiben dieser frechen Eindringlinge“! Ne igrajte se z ognjem! Ne izzivajte! Mi smo tudi avstrijski državljeni ter se hočemo prosto gibati na svojih tleh!

ostal ob tem premembrao ozir na zemljisko knjigo? Človek se mora smejeti, ko vidi, kako ljubljanski nemški preganjanci in trpini iščejo razlogov za izgubljenou svojo igro. Zabeležiti imamo končno tudi glas o neki kompromisni struji v Ljubljani, ki hoče iti Nemcem na pol pota nasproti: ako nam dr. Eger & Comp. poskrbe po vseh spodnještajerskih mestih in trgih dvojezične napise in tiste jezikovne pravice Slovencem, ki jih uživajo Nemci v Ljubljani, če se na mestnih hišah mariborskih in celjskih in ptujskih poleg nemških napišejo tudi slovenska označila, bo začela ta kompromisna struja akcijo, da se ohrani tudi v Ljubljani status quo. Dr. Eger in drugovi imajo tedaj lepo nalogu, da pomagajo tej struji do veljave, in sicer s tem, da ji pri svojih bratih v Bismarcku poskrbe imenovano kompenzacijo na Slovenskem Štajerskem.

prosto gibati na svojih tleh!

— **Kakšno dolžnost ima vsak za čast božjo goreč duhovnik?**

Odgovor na to vprašanje daje katekizem in zadnji „Domoljub“. Kakšen odgovor daje katekizem, je znano, ni pa znano, kakšnega daje „Domoljub“. Ta katoliški list izvaja tako-le: Ker je dekan trnovski pri Il. Bistrici dr. Kržišnik udaril kmeta Bevčiča tako po glavi, da je bil obsojen pred sodiščem na 80 K kazni, je storil le svojo dolžnost, kakršno bi moral vsak za čast božjo goreč duhovnik imeti. Dekan je bil še ponosen na to, da je „kresnil“ Bevčiča in se baharil, da je nekoč pri spovednici istotako po glavi butnil neko kmetico, ki si pa seveda ni poiskala sodne pomoči. — Povemo danes tukaj, da bomo naši prečastiti duhovščini že pregnali iz glave misel, da sme ali da ima celo dolžnost dejanski udrihati po ljudeh.

— **V nemilosti.** Uboga „Glasbena Matica“. Toliko se je trudila, da bi ostala nad strankami, tako skrbno je pazila, da se klerikalcem ne zameri, toliko cerkvenih glasbenih umotvorov je spravila v javnost, da so se jih ljudje že naveličali — a vendar je zdaj padla pri klerikalcih

Vendar je začel pada pri liberalcem v nemilost. „Slovenec“ je snoči „Glasbeno Matico“ grdo nahrulil, češ, da je postala liberalna in napovedujeji boj na življenje in smrt. Vse to zaradi tega, ker na zadnjem občnem zboru neki gospod Slavko Ravnikar ni bil več izvoljen v odbor. „Slov.“ pravi, da je liberalna stranka (!) s tem storila atentat na „Glasbeno Matico“ in da se je s tem postavila „Glasbena Matica“ na liberalno stališče. Kdo bi bil misil, da je gospod

lišče. Kdo bi bil mislil, da je gospod Slavko Ravnikar bil v odboru tako važna oseba, da ga je vsa klerikalna stranka smatrala kot jamstvo, da je in ostane „Glasbena Matica“ nad strankami, da je od osebe gospoda Slavka Ravnikarja odvisen značaj „Glasbene Matice“. Pa ne da bi imeli pri „Slovencu“ „Verfolgungswahn“? Kaj je vendar le del. Rekla pa je reče, da niso vsestransko „delavní“!

Promocija brata in sestre.

V soboto bosta na graškem vseučilišču promovirana za doktorja modro-slovja I. Vučnik, in njegova sestra Mihuela Vučnik, učiteljica na ženskem liceju v Lincu. Kakor že ime kaže, sta promoviranca slovenskega pokolenja.

Ker imajo pri rokah dr. Robido, si lahko pomagajo. Za 48 ur v mrzle rjuhe pa bo bolje. Ne vemo sicer, iz kakih nagibov niso člani „Glasbene Matice“ več izvolili g. Slavka Rav-

— Imenovanje. Poštni oficijal g. Vekoslav Gregorič v Ljubljani je imenovan poštnim kontrolorjem za poštni urad Puli I.

Jem za posuli urad Fuij I.

— Ameriška sodba o naših klerikalcih. G. Fran Saks er, lastnik newyorskega lista »Glas Naroda« je bil pretekle tedne v svoji stari slovenski domovini v Evropi. Z bistrim očesom je opazoval življenje pri nas in popisal ta svoja opazovanja v svojem listu. Zanimivo je, kako sodi o naših klerikalcih. Piše namreč sledeče: V Ljubljani je sedaj politična strast tako daleč dospela, da se ljudem drugega mišljenja javno odreka zaslужek in vsakdanji kruh. Trgovcem, ki so volili Hribarja, je »Slovenec« kar javno hotel odjemati kupce (slučaj urar Čuden!). To je umazanost, skrajna umazanost! Gospoda pri »Slovencu« ne ljubijo svojega bližnjega, pač bi ga pa radi utopili v časi vode. V Ameriki smo vajeni volilne borbe, toda po volitvah je vse pozabljeno, tudi osobnosti. Koliko je ljudi, ki le s hinavščino, obrekovanjem, špijonstvom in ovaduštvom služijo vsakdanji kruhek v klerikalni stranki, katero je zaslepila politična strast. Oni isti »Slovenec« je vedno pisal o ljubljanskih mestnih delaveih, kateri služijo po 1 gld. 20 kr. do 3 K, a slučaj je hotel, da sem iste dni govoril z organistom neke fare, kateri dobiva na leto 100 goldinarjev plače in je oženjen. Mora orglјati v cerkvi, vežbati pevce in pevke in še zvoniti ob 3. uri zjutraj, opoldne in zvečer, pa tudi v cerkvi mora pospravlјati. Teh tako blizo stoječih ljudi oni brunni list ne vidi. Glede načina izboljšanja socialnega vprašanja po naših klerikalnih poslancih pa piše tako: Novoizvoljeni hofrat Šuklje na Skali pri Novem mestu že študira postavni predlog v zabranjenje ali omejenje izseljevanja v Ameriko. Ne vem, koliko bode s tem dosegel. Živimo v časih prostega gibanja; 24 let star in vojaščine oproščen človek pač ne bode delal in glad trpel, ako vidi, da si drugje lahko pomaga. Enako bode zadolženi posestnik raje zadnjo kravo prodal in se podal v Ameriko, da reši rojstni dom, poplača dolgove in še kaj popravi, nego da bi šel s palico in culico od prodanega mu posestva služit za hlapca. In če Šuklje še tako postavo zgrunta in če jo njejovi somišljeniki sprejmejo, slovenski delavec in zadolženi posestnik pa si bode že znal pomagati in iskatи pomoči v svobodni Ameriki, kjer strankarstvo še ni in ne bode oslepilo plemenita človeška čuvstva svobodo-mislečih Američanov, kjer se dobi za resno delo tudi plačilo, ne pa milodar, kjer je vsak človek prost v mišljenju in političnem delovanju in mu zaradi tega, da je pristaš druge stranke, nihče ne sega po kruhu, ker je to ne le prepovedano, ampak tudi postavno kaznjivo.

— **Narodna založba v Ljubljani.** Pod tem poglavjem piše „Edinstvo“: Ivan Cankar: „Aleš iz Razora“. Ko smo čitali po našem časopisu, da se je v Ljubljani na zadružni podlagi osnovala „Narodna založba“, katere namen je, izdajati po ceni leposlovne, znanstvene in strokovne knjige za ljudstvo, smo se tega iz srca razveselili. Slep bi moral biti, kdor bi ne izprevidel velikega pomena, ki ga ima to novo literarno podjetje za duševni razvoj naših širših mas, in ne bi bil pošten Slovenec, kdor bi ne želel „Narodni založbi“ vsega dobrega. Kulturno nalogu v kolikor je odkazana književnosti, resnično in popolnoma izpolnjevati more samo faktor s takim programom in s takim karakterjem, kakor se nam predstavlja „Narodna založba“. Takega faktorja nam je bilo že nujno treba, in da se je Narodna založba v pričajoči obliki sploh osnovala, je že njena prva velika zasluga. Pozdravljamo jo z vso odkrito-srčno simpatijo in ko smo prepričani, da bo Narodna založba dajala slovenskemu narodu le dobre in koristne duševne hrane, je naša želja, da bi mu dajala te hrane tudi veliko, ker to je poglavitno; in tako upamo, da bo iz naročja Narodne založbe urno prihajala knjiga za knjigo. — Prva knjiga, ki jo je izdala Narodna založba, je povest Ivana Cankarja „Aleš iz Razora“. To je pravzaprav že nekaj samo ob sebi umljivega, da debutira Narodna založba s Cankarjem; dolžna je to i sebi i Cankarju — saj stoji slovenska književnost danes v znamenju Cankarjevem. Ali stvar tukaj je globokejša nego samo „častnega“ pomena. Stvar pomeni za Cankarja naravnost umetniški preobrat — „Aleš iz Razora“ dokazuje to. V kondiciji Narodne založbe je dirigiran Cankar pisati „za narod“ in ne kakor je pisal doslej — samo „za umetnost“ (l'art pour l'art), in glejte, zdi se, kakor da ima Cankar biti, pišoč za narod, večji umetnik, nego je bil doslej, ko je pisal za umetnost. — „Aleš iz Razora“ dokazuje to. In Narodna založba ima zaslugo, da je prva približala Cankarja narodu —

braval, zato je Travnerja odpodil kot nevarnega človeka. Ker se je tudi hči izogibala ljubimca, jo je ta neki večer zvabil k sebi in ji prizadel 11 ran z nožem. Sedel bo zato 4 meseca.

— **Zametovana ljubezen.** 19.
letni posestnikov sin Franc Dež-
nikar pri Celju se je z vso stra-
stjo zaljubil v posestnikovo hčer
Marijo Pečnik, a ni našel od-
meva v dekličinem srcu. Ko je uvi-
del, da je vse prizadevanje zastonj,
pobil je pri njej vse šipe. Ker je
imel na vesti še neko krivo priče-
nje, obsojen je bil na 4 mesece ječe.
— **Parnik ponesrečil.** V trža-
ški luki je parnik „Audax“ po ne-
sreči z vso močjo priletel v sanitetni
pomol, tako da je več oseb bilo pri-
tem ranjenih. Tudi parnik je precej
poškodovan.

Glas iz občinstva. Ob strani Lattermannovega drevoreda je steza, po kateri občinstvo prav rado hodi, zlasti vroče dni, ko tu ni tako stoparno, kakor pod kostanji. Na stezi pa štrli vse polno korenik iz zemlje, kar ni samo neprijetno za šetalce, ker morajo neprestano paziti na pot, nego tudi nevarno za otroke. Dobro bi bilo, če bi se steza nasula z zemljo tako visoko, da bi bile pokrite te korenine.

— **Zaradi častikraje** so bili obsojeni trije „prvoboritelji“ klerikalizma iz Artič na Štajerskem, ker so obdolžili tamošnjega nadučitelja gosp. Černelča, da je snel križ raz šolske stene, ga razbil in zmetal koščke po otrocih. Velikaš Podvinski je bil obsojen na 150 K ali 10 dni zapora, Cestin na 7 in Knez na 14 dni zapora. Vsak ima seveda precejšnje stroške. Sadaj pa lahko premišljavajo.

Za članovštvo v komunistični stranke

Za Gregorčičev spomen k
priredijo vasi Rakek, Ujec in trg Planina na Uncu pri g. A. Belletu v nedeljo, 21. t. m., veliko ljudsko slavnost. Spored: Prolog, Društvena godba iz Ljubljane, Postojnsko pevsko društvo, čarovni kabinet, prosta zabava. Vinski, pivni šotor z različnimi jestvinami, kavarna, na ražnu pečeno meso. Izletnikom k tej veselici so pri popoldanjskih vlakih ob rakovskem kolodvoru, k večernim vlakom na Uncu vozovi brezplačno na razpolago. Izlet na to veselico se spoji lahko z dopoldanjskim poletom v Škocijansko jamo ali na Cerkniško jezero, in bodo v ta namen izletnike spremljali od komiteja najeti vodniki. Kdor hoče torej 21. dopoldne na Cerkniško jezero ali v Škocijan, naj se prijavi do sobote, 20. t. m., zjutraj pri g. A. Domichelju na Rakeku, kjer bo tudi preskrbljeno za kosilo. Ker se čuje, da se ne zanima samo tukajšnje občin-

se bo zadržala samo tanjšje občinstvo za to veselico, temveč tudi širši, oddaljeni krogi in ker pride mnogo domačih krasotic pomagat k uspehu te prireditve, upamo, da bode udeležba zelo mnogobrojna. Veselica se prične ob treh popoldne.

— Za ljudske knjižnice na Koroškem so darovali nadalje: Gosp. Josip Hafner, mag. oficijal v Ljubljani, 3 zvezke „Poezij Sim. Gregorčiča“; gg. Ramovž in Majaron, dijaka v Borovnici na Notranjskem, sledeče knjige: „Jos. Kostanjevec — Iz knjige življenja“, „E. Gangl — Slava Prešernu“, I. in II. zvezek „Prevodov iz svetovne književnosti“, VIII. zvezek „Knezove knjižnice“ in XVIII. zvezek „Zabavne knjižnice“. Prisrčna hvala! Prispevki v denarju in knjigah, primernih za ljudske knjižnice, bøagovolijo naj se poslati na naslov: iur. Rafko Petrič na Lešah, p. Prevalje, Koroško. Za akad. fer. društvo „Gorotan“: — iur. R. Petrič, t. č.

„Gorjan“ — Ljubljana, t. c.
predsednik.

— **Umrli je** v Hrastniku ob j. ž. dne 14. t. m. pri svojem zetu dr. Marciusu g. Michael Morscher, bivši mnogoletni rudarski in distriktni zdravnik v Zagorju ob Savi, tamošnji častni občan ter imejitelj častnega križca za zasluge, v 79. letu svoje starosti. Rajnki je bil kot zdravnik tu med ljudstvom daleč na okoli znau in cenjen.

in priljubljen.
— Za Celjem še — Ptuj. V mestnega odbora seji dne 16. t. m. v Ptiju je bil sprejet nasvet: „Nemški „Schulverein“ naj kakor Celju podeli tudi mestu Ptuju 100.000 K za zgradbo prepotrebnega šolskega poslopja!“ — Pa že nameravajo atentat na tamošnjo slovensko okoliško ljudsko šolo.

Nemčurji na Spodnjem Štajerskem postajajo skrajno agresivni.

— Prostovoljno gasilno društvo v Postojni priredi 4. avgusta vrtno veselico v prostorih hotela „Ribnik“. Natančni program se pravočasno razglasiti.

— Glasb. in pevsko društvo „Zvezda“ v Kopru se tem potom najtopleje zahvaljuje trgovcu z lesom g. Lušinu za les, ki ga je društvu daroval za napravo odra.

— Jesenjski „SOKOL“ priredil v nedeljo dne 21. t. m. izlet v društvenem kroju v Bohinj. Odhod iz Jesenic z vlakom ob petih zjutraj. Po dohodu v Bistrico peš k jezeru in izviru Savice; od tam nazaj k „Zla-

terogu" in po jezeru ter paš v Biistroc. Ob 3. uri popoldne v Biistroci javna telovadba.

— **Kamniška podružnica „Slovenskega planinskega društva“** napravil v nedeljo, dne 21. t. m. skupni izlet z gornjegradsko podružnico na Menino planino h gornjegradski hoči, ter vabi vse prijatelje naših krasnih planin, da se tega izleta udeleže. Odhod iz Kamnika v nedeljo zjutraj ob treh z vozmi do Tuhinja, od tam naprej pa še 3 ure do koče. Za pijačo je preskrbljeno. Jedila si mora prineseti vsak s seboj.

— **Slo. akad. fer. društvo „Gorotan“** priredi v nedeljo, dne 21. julija, popoldne ob 10. ur v Kramarjevi gostilni v Šmarjeti v Rožu svoj letni občni zbor z običajnim sporedom. Prijatelji akademične mladine dobrodošli. — Popoldne ob 3. uri se pa vrši veselica in otvoritev ljudske knjižnice. Na sporednu je tudi igra "Zamujeni vlak".

— **Smrt vsled razposajenosti.** Ko se je gotovljeni župan peljal v Žalec, sta se mu zadaj na voz vsiličila dečka kljub njegovim opominom. Blizu Žalcu so se konji splašili in eden izmed dečkov pada z voza tako nesrečno, da je bil na mestu mrtev.

— **Nesreča vsled neprevidnosti.** V gostilni Ivana Vehovarja v Pristovi pri Celju se je komiju Faisu sprožil samokres, ki mu je padel iz žepa in ga je Fais potem pobiral. Strel je zadel sedemletno domačo hčer v glavo, da bo umrla. Faisa so zaprli, ker se je hotel usmrtniti.

— **Kobilice v celjskem okraju.** Kakor smo že poročali, se je letos pojavila velika množica kobilic v laškem okraju in napravila veliko škodo na poljih in gozdovih. Kakor se nam poroča iz Celja, so kobilice sedaj na potu proti Spodnji savinski dolini in so se pojavile v velikih masah že v okolici celjski. Opazili so jih v vel. množinah na Smiklavškem tribu in na Liscah pri Celju in v Grižah pri Žalcu.

— **Slovenska gledališka predstava v Mokronugu.** Prvi pot gostujejo člani slovenskega deželnega gledališča v Mokronugu. Bralno društvo in razni ugledni rodoljubi se mnogo trudijo, da bi bil obisk predstave čim strelnejši. Sicer je čas nekoliko neugoden za gledališke predstave v zaprtem salonu, a pri tej nizki temperaturi in vednem deževju se da en večer že presedeti v dvorani. Na tem gostovanju nastopijo vse prve sile slov. gledališča: g. Verovsek, gospa Kreisova itd. Opozorjam na to predstavo, ki bo v salonu g. I. Majce na, prijatelje slov. gledališča iz mokronoške okolice.

— **Umrl** je danes na zastrupljenju krvi vsled rane na nogi dijak 6. realke Ljudevit Rovšek. Pokojnik je bil marljiv dijak in v krogu svojih tovaršev še priljubljen. Lehka mu zemlja!

— **Za opeklinami umrl.** Ko je posestnica Franciška Gregorka v Lesnovem Grabnu pri Vrhniku te dni kuhalo piča za prašiče in jo stresla v škaf, padel ji je 14mesečni sin vanj in se tako opekel po obrazu, da je umrl.

— **Koncert v Švicariji** priredi danes in jutri zvečer ob polu osmih operni pevec (baritonist) Enrico Amico. Petje bo spremljal ljubljanski sekstet na lok. Vstop je prost, takisto se tudi pri koncertu ne bo pobiralo.

— Kaj delajo pravila prostovoljnega gasilnega društva Volosko-Opatija na e. kr. namestništvu v Trstu? Ali so mogoče zapadle sru mrtve? Ta pravila so bila poslana tja v mesecu novembra 1906. Dasi so na namestništvu v Trstu februarja 1907 obljubili, da bo društvo pravila, katera so potrjena, takoj sprejelo, ko bodo imeli »klavzulo« odobrenja od e. kr. namestnika. Danes smo pa že v mesecu juliju 1907., a o pravilih in o tisti osodepolni klavzuli le ni ne duha ne sluha. Za sedaj stavljajo se samo vprašanje na namestništvo v Trstu, če misli sploh rešiti pravila prostovoljnega gasilnega društva v Voloski?

— Objava. Letos se bo v Švici potrebovalo mnogo tujih zidarjev in drugih stavbnih delavcev. Stavna doba traja od začetka meseca marca pa do konca meseca novembra. Zidarji imajo po 0.50 do 0.60; zidarji delavci po 0.38 do 0.48, mladoletni delavci pa po 0.28 do 0.37 frankov na uro. (Frank je nekako enak naši kroni). Odpovedi v Švici ne poznamo. Plača se odmeri prvi plačilni dan od ure pravega dela in po delavskih uspehih. Vsakih 14 dni je plačilni dan, izplačuje se pa po končanem dnevnem delu. Predujem se ne dovoljujejo. Zato je najnovejšo potreben, da ima vsak delavec toliko gotovine pri sebi, da se lahko vsaj 14 dni preživi, ker sicer lahko zabrede v dolgove, katere je potem težko plačati. Tudi je postava, da mora biti vsak delavec zavarovan proti nezgodbi. Navadni delavni čas je poleti 10 ur, pozimi pa dokler se vidi, toda ne manj kot 8 ur

na dan. Za delo ob nedeljah in ponocu, kakor tudi za delo čez 11 ur na dan se dovoljuje 50% priboljšek; ravno tako tudi za delo, pri katerem morajo delavci stati v vodi. Da se delavec izogne neprijetnostim pri švicarskih oblastivih je umestno, da imajo delaveci s seboj potne liste v Švico.

— **Poroke se zbal.** Neki zidarji pomočnik se je bil seznanil v Šiški z neko delavko, katere ljubezen je bo ostala brez nasledkov in sklenila sta se poročiti. Bila sta že sklicana in tudi stanovanje je bilo treba djeti okoli roke le še štolo, pa bi bilo dobro. Baš te se je menda ženin pa najbolj zbal. Kmalu po 12. uri je rekel nevesti, da ima nekje še opraviti in je faktično tudi odšel. Nevesta, kakor tudi priče so čakale in čakale, a ženina le ni bilo nazaj. Tudi se ni povrnih ob 3., ko je bila napovedana poroka in kmalu so uganili, da ga sploh več ne bo in da se je poroke zbal in odšel po svetu »sam Bog vedi kam«.

— **Pes ugriznil** je v obraz delavca Martina Tacerja in ga telesno poškodoval. Tacer se je bil naslonil na ograjo, za katero je bil zaprt pes, ki je takoj pritekel k njemu in ga popadel.

— **Utonil je,** ko se je kopal s svojimi tovariši, danes dopoldne v vojaškem kopališču Fridrik Konrad, protostrelku tukajšnjega c. in kr. sanitetnega S. oddelka. Zašel je predaleč v strugo, ki je zelo globoka, in ko so ga potegnili iz vode, ga niso mogli več spraviti k življenju. Njegovo truplo so prepeljali v garnizionsko mrtvačnico.

— **Neveč kolesar.** Dne 13. t. m. je 13letni Fortunat Pontello, ki še baje ni popolnoma več vožnje, na Marijinem trgu zadel v trgovčevu vodo Slitscherjevo in jo na komolec in na nogi lahko telesno poškodoval.

— **,Bik naj dela, k' je močan“.** Včeraj je po mestu pritisnil za kljuko že zaradi raznih dobrih dejani pred kaznovani 35letni Fran Kermavner, rodom iz Unanjih Goric in kjer ni dobil daru radovoljno, ga je hotel s silo izprešati. Ko so mu očitali, da je še mlad in da lahko dela, se je odrezal: »Bik naj dela, k' je močan, jaz se pa lahko prezivim z beračenjem!“ Delomržnega Kermavnerja je stražnik spravil v luknjo.

— **Tatvina.** Služkinji Ani Stenkovici sta bila iz odklenjenega kovčega na Marije Terezije cesti št. 16 ukrašena dva zlata prstana, zlata broža in ženska dolga verižica iz ameriškega zlata v skupni vrednosti 23 K.

— **Jugoslovanske vesti.** Zdravnik i na Bolgarskem. Bolgarska ima 644 zdravnikov. Od teh jih je dovršilo svoje medicinske nauke 81 v Montpellierju, 62 v Moskvi, 55 v Atenah, 48 na Dunaju, 45 v Ženevi, 54 v Parizu, 39 v Nanciju, 36 v Carigradu, 33 v Lionu, po 26 v Petrogradu in Kijevu, 21 v Tuluzu, 13 v Lozanu, po 12 v Berolinu, Bordou in Bureštu, 10 v Ljubljani, 9 v Vireburgu, 8 v Gradeu, 6 v Lili, po 6 v Monakovem in Lipski, po 4 v Harkovu in Pizi, po 3 v Pragi in Ljelu, po 2 v Bruselju, Genui, Inomostu, Bazlu, Friburgu in Turinu in po 1 v Londonu, Odesi, Krakovu, Königsbergu, Heidelbergu, Strasburgu, Kaleju, Padovi, Filadelfiji in Cincinatu. Po narodnosti je 526 Bolgarov, 24 Židov, 15 Armencev, 53 Grkov, 3 Čehi, 4 Poljaki, 2 Levantinci, 2 Nemca, 4 Hrvati in po 1 Italjan, Črnogorec, Albanez in Rus. — Smrtna kosa. Včeraj je umrl v Zagrebu vsečiliški profesor dr. Jos. Pliverić, ki je za časa bana Khuen-Hedervaryja v madžarski stranki igral veliko vlogo.

— Predvčerajšnjim pa je preminil v Zagrebu tajnik trgovske in obrtniške zbirnice v Senju Sebald Cihlar. Pokojnik je bil, dasi rodom Čeh, velik hrvatski rodoljub in oče bivšega »Obzorovega« urednika dr. Cihlar-Nehajeva.

— **Ljubljanska društvena godba** priredi danes v restauraciji »pri Novem svetu« (Mraku) Marije Terezije cesta društveni koncert za člane. Začetek ob polu osmih zvečer. Člani so prosti, nečlani plačajo 40 vin.

— **Drobne vesti.** — Bankrot na banka. V Kaslu na Nemškem je propadla banka Wertheim. Pasiva znašajo 2 milijona. Vse premoženje je izgubilo 30.000 manjših vložiteljev.

— **Nov vojni zrakoplov.** Te dni so v Berolini preizkušali nov vojni zrakoplov. Balon je manevriral v visokosti 1500 metrov in s hitrostjo 45 do 50 kilometrov na uro. V gonilni je prostora za šest oseb in se zrakoplov lahko opremi z avtomatičnimi topovi.

— Konec ljubavne afere. Ruski veliki knez Ciril, ki se je udeležil pomorske vojne pred Port Arthurjem, se je pred leti strastno zaljubil v ločeno veliko vojvodinjo hesensko. Car Nikolaj je bil teži vezni nasproten, ko se je pa Ciril vrnil iz

vojne, je car dovolil v to zvezo in Ciril je pred dvema letoma poročil veliko vojvodinjo. Toda ljubezen je trajala le kratko, kmalu so se pojavila v zakonu nesoglasja, ki so se postrila tako, da zakonca sedaj resno mislita na ločitev.

— **Cesarjev dar sultanu.** Cesar Fran Josip je podaril turškemu sultanu Abdul Hamidu dva krasna čistokrvna belca. Sultanu jih je te dni izročil gardni nadporočnik princ Liechtenstein.

— **Japonski častniki v Pešti.** Te dni je dospelo v Pešto 5 japonskih častnikov, ki imajo nalogo studirati ogrsko konjerejstvo in nakupiti več konj za japonsko armado. Japonci so gostje ogrske vlade.

— **Ženske, ki po cele tedne molče,** se dobe v Koreji. Navada je tam, da poročenka, ki kaj drži nasé, ne izpoveduje na poročni dan nobene besede, sicer bi izgubila svojo kasto in bi se sploh osmesila. Žene boljših stanov ne govore še dolgo po poroki, ker čim dalje molče, za toliko finejše se smatrajo same in tudi drugi sodijo tako. Ko je konec molčanja, govori korejska žena kolikor mogoče malo in se to takrat, kadar je neobhodno potrebno. Samo stare žene smejo govoriti, kolikor hočejo in mlada dekleta, ki jih še ne upoštevajo. — Pri nas je nekoliko drugače! Zeleti bi le bilo, da bi se nasé ženske, ki tako rade govore, pogovarjale o gospodinjstvu in vzgoji otrok! — Molče ženske so pa bile že tudi v Ameriki in v Evropi. V Pensilvaniji je nekoč stivala neka ženska z drugo, da bo molčala cel mesec po poroki. Ker mož te stvari ni nič vedel, je skušal sprva ženo z ljubeznjivostmi pripraviti do govorjenja, ko je pa videl, da ničesar ne opravi, jo je pustil in se preselil ob nje. Pozneje se je vrnil skesan k njej. V Bruslju se je neka žena skregala poročni dan z možem in bila tako jezna, da je prisegla, da ne bo nikdar več govorila. Držala je prisego v življenju. V Brnu je zlahkomiselnim klepetanjem žena izdala neko možev protizakonitost politični. Zato se je tako kesala, da ni koli več govorila.

— **Če prideš v roko ameriški policiji.** V nekem ameriškem listu bemo: V Clevelandu sta se na verandi Hribarjevega farovža čula zvečer dva strela, vsled česar so se bližnji sosedje prestrašili. Otroci so začeli jokati in kričati. Kmalu sta prišla dva policista zraven. Nekateri so se jima smeiali, nekdo je pa zaklical: »beehee!« Vsled tega sta bila policista vsa razjarjena in sta jo ubrala na dvorišče rojaka Trčka, katerega sta pograbila in mu naznanih arretacijo. Trček je temu izlepila ugovarjal in vprašal policeja, zakaj ga hočeta aretirati. Namesto pojasnila je pa Trček dobit vse kaj drugega. Policista sta ga zgrabila vsak za eno roko, ga vleči v ozadje dvorišča, kjer sta ga pričela s krepeljci nabijati, da je bil ves krvav. Prizadela sta mu osem ran, od katerih so nekatere precej hude. Ko je Trčkova žena Ivanka videila, kako policista preprata njenega moža, ga je hotela braniti. A slab je naletela. Policist je udaril po roki, nato pa še sunil v trebuh, da je padla na tia. Ker je Trčkova v drugem stanu, je vsled strahu in sunov bolela. — Prav prijetno je res v Ameriki!

— **Hišo so ukradli** — seveda v Ameriki. Neka newyorška pivovarna je imela v zapuščenem kraju dvonadstropno hišo, katero je prodala pretekli teden. Ker dosedanjih prebivalcev niso plačali nobene stanarine, jih je novi gospodar kratkomalo pometal iz hiše. Zato so se mu sklenili maščevati. Prihodnjo noč so se vrnili z vsakovrstnim orodjem in odnesli od hiše vse, kar so mogli. Ko je prišel gospodar drugo jutro ogledat si še enkrat svojo hišo, našel je le kleti, vse drugo je izginilo. Policeja je sicer aretirala več oseb, vendar lastnik si bo moral že na svoje stroške sezidati hišo, če jo bo hotel imeti.

— **240.000 K za slabo juho.** Pred sodiščem v Edinburgu se obravnava zdaj kako interesantna stvar. Gospa Edit Govar toži I. W. Mac Killig, lastnika znamenite restavracije v Glasgovu, češ, da je njen mož, ravnatelj tovarne za motorje, jedel v njuni restavraciji slabo pokvarjeno juho in umrl vsled nje na zastrupljenju. Gospa Govar zahteva 240.000 K odškodnine. Truplo umrlega so izkopali in je preiskava dognala, da je nesrečen res umrl za zastrupljenjem.

— **Železna glava.** Clifford Grossman v Ameriki se lahko ponaša s svojo trdo glavo. Na železniškem križišču ga je pograbil brzovlak in ga zagnal 100 čevljev daleč od sebe. Padel je nesrečen na glavo in obležal. Ko je pa dospela ambulanca, je vstal in rekel, da mu ni nič. Pregovorili so ga, da se je podal v bolničko, kjer so zdravniksi našli, da ni čisto ni poškodovan.

— **Ameriški odmev.** Ko je prišel Američan na Angleško in so ga pozivali, naj obdušuje odmev me v njih kraj, je dejal: »To vse skupaj ni

nič. Jaz imam poletno stanovanje v Rocky Mountains, kjer slišite odmev šele čez 8 ur. Predno grem zvečer spat, zavpijam pri oknu: Čas je, da vstaneš! in odmev me vzbudi drugo jutro!“

— **Glave Angležev se manjšajo.** Eden najimenitnejših klubučnih tovarnarjev Zveznih držav ameriških je izjavil proti Jamesu Barru, predsedniku vseučilišča v Liverpoolu, da se je povprečna velikost klobukov v zadnjih 50 letih za celo številko zmanjšala. James Barr je mnenja, da to zmanjšanje da misli vsakemu za vednemu Angležu. Z zmanjševanjem črepine se zmanjšujejo tudi duševne zmožnosti Angležev in če pojde tako naprej, bo kmalu kak drug narod stopil na njih mesto, Nemci seveda mislijo, da so oni tisti narod.

— **Novi topovi.** 9. t. m. so bile v Steinfeldu velike strelnye vaje z novimi topovi. Baterija, obstoječa iz šestih topov, je streljala v vseh načinih deloma na stalne, deloma na premakljive cilje v oddaljenosti 2300 do 2800 m. Nedavna točnost in velika hitrost streljanja (20 strelov v minuti) je vse presenetila, tako da so večinski izjavili, da je naš novi top najmodernejši in najboljši. Baterija je bila izdelana vsa v c. in kr. oržarnici. Novi osementimetski top 5 je takozvan »Rohrrücklaufgeschütz«, z oklepni in meče kroganje po 6.68 kg. Začetna hitrost kroganje znaša 500 m, največja strelna daljava 6800 m. Top z vso opravo tehta 2665 kg. Odprtina cevi znaša 76.5 mm, izdelan je iz kovanega bronja in dolga 2295 mm. Za naboj se rabi 530 g smodnika, ki se nahaja v elegantni skrilji in jo je spoznati po znaniem sidru.

— **Ameriška.** Iz Pittsburgha, Pa. se poroča, da je ondotna 60letna žena nočnega čuvaja Davida Lynchha v novejšem času prava uganka za zdravnik, ki prihaja k njej iz vse države. Lynchova je bila pred 6 leti težka 125 funtov, dandanes pa teha nad 500 funtov. Njena stegna merijo v premeru po 7 čevljev.

Telefonska in brzozavna poročila.

— **Dunaj 18. julija.** V današnji seji poslanske zbornice je vključil poslanec Hribar nujni predlog, tičič se podaljšanja zakona o davčni prostosti novih stavb in prezidav v Ljubljani do 2. julija 1910; drugi Hribarjev nujni predlog se tiče odpisa brezobrestnih predujmov in od plačila 3% posojila; nadalje je vložil Hribar interpelacijo na finančnega ministra radi avanziranja uradnikov pri dež. plačilnem uradu v Ljubljani.

— **Seja** se je pričela šele

Vsem sorodnikom, prijateljem in zancem javljamo prežalostno vest, da je naš iskrenoljubljeni brat, svak in stric, gospod 2382

Matija Žigur
zasebnik

po kratki mučni bolezni, previden s sv. zakramenti za umirajoče dne 17. t. m. ob 1. popoldne v 86. letu svoje starosti, blaženo v Gospodu zaspal.

Pogreb bo v petek, dne 19. t. m. ob 6. uri zvečer iz hiše žalosti v Sp. Š. št. 66 na pokopališču k Sv. Križu.

Sv. maše zadušnice se bodo služile v cerkvi Marijinega oznanenja.

Dragega rajnega pripomočamo v blag spomin in molitev.

V Sp. Šiški, 18. julija 1907.

Zaljuboči ostali.

(Mesto vsakega drugega obvestila.)

Psica

foxterierka, bela z črnorjavim glavo, brez ovratnika, se je zatekla.

Stranka, kamor se zateče, naj blagovoli to naznamti upravnemu "Slov. Narodu". 2383

Sprejemem 2380-1

gospodično

ki je večna trgovina s čevljimi.

J. MEDVED, Gorica.

Hiša št. 84 v Idriji

na starem šolskem trgu se zaradi preselitve proda. Stavba je dvonadstropna, v pritliju je kavarna.

Vse podrobnosti in podatke je poizvedeti od lastnike Ivane Serjun v Idriji. 2378-1

Švicarija.

Danes 18. in jutri 19. julija

Sgr. Amico

fene, operni baritonist katerega spremlja I. ljublj. sekstet na lok.

Začetek ob 7/8. zvečer. Vstop prost.

Brez pobiranja.

K mnogobrojni udeležbi vladino vabi

I. KENDA

restavrator.

2381

Izšla je knjiga

Kralj Matjaž.

Povest iz protestantskih časov na Kranjskem.

(Ponatis iz "Slov. Naroda".)

Lična brošura obsega 363 strani ter obdeluje v zanimivi povesti kmetski punt na Vrhniku in okolici ter napad na samostan krutih menihov v Bistri.

Cena 1 K, s poštnino 1 K 20 vln.

Dobi se edino pri

L. Schwentnerju, knjigarju v Ljubljani, Prešernove ulice.

Sprejemem pod dobrimi pogoji več
dečkov in deklet
za lahko hišno in kuhinjsko delo.
„J. V.“ Kranj, poste rest.

Večje število

tesarjev

sprejema proti dobremu plačilu
Ivan Zakotnik, tesarski mojster,
Danajska cesta št. 40. 1666-26

Gospodična

išče z 1. avgustom stanovanje s
hrano pri pošteni rodbini ali samci v
predmestju ali v mestu. 2372-2

Ponudbe s ceno na ustanovi "Slov.
Naroda" pod šifro „Trajno“.

Več čevljarskih pomočnikov
sprejme 2376-1

Josip Kolman na Bledu

Upravni odbor Simon Gregorčičeve
javne čitalnice in knjižnice v
Ljubljani razpisuje mesto

čitalniškega in knjižniškega
upravitelja.

Kompetenti, ki imajo za to mesto
primerno sposobnost, naj naslove svoje
pisocene ponudbe do 25. julija t. l.
na pisarno dr. Vladimirja Ravnharja,
odvetnika v Ljubljani.

Prednost imajo starejši moški pro-
sileci. Plača po dogovoru. Nastop takoj:
5377-1

Pristno sliovouko
tropinovec in
vinško žganje

priporoča 2346-2

JOSIP KORDIN v Ljubljani.

Stiskalnice za seno
za zamotavanje sena, slame, volne, lanu, lesne volne,
šotne stelje itd., **stiskalnice za kože in usnje, hidravliške stiskalnice** izdelujejo v izvrstni
kakovosti 2379-1

Ph. MayfARTH & Co.
na Dunaju III/1.
Katalogi zastonj in poštne prosto.

Oglas.

Meščanska korporacija v Kamniku proda na skladisču
v Stahovci pri Kamniku potom

Proda se
Mizarska zadružna v Gorici

sprejme za Egipet spretnega

mizarja

neoznenjenega, ki pozna popolnoma iz-
delovanje pohištva in vsa mizarja

stavbna dela. Plača mesečnih 100 fran-
kov ter prostoto stanovanje in dobra
brana. Obvezati se mora na dve leti.

Ponudbe takoj predsedstvu Miz-
zadruge v Gorici, Solkan 2382-2

Spremen
knjigotrški pomočnik
nadalje

pomočnik za trgovino
s papirjem — eventualno tudi od
galanterijske stroke

in 2384-2

gosподična

ki je dobro izvežbana v eni omenjenih
strok, se sprejmejo pod ugodnimi
pogoji.

L. Schwentner
v Ljubljani, Prešernove ulice 3.

5000 kron zaslužka

plačam onemu, ki mi dokaže, da moja
čudesna zbirka

600 kosov samo za fl. 2:50

ni priložnostni nakup in sicer:

Pristna švicarska pat. sist. Roskopf zepna

ura, točno regul., in ki natanko gre, 3letno

tovorniško pismeno garančijo; ameriška double-

zlatata oklepna verižica; 2 amer. doubl-e-zlata

prstana (za dame in gospode); angl. pozlačena

garnitura: manšetti, ovratniški in naprini gumbi;

švedski amer. žepni nožek; elegantna svilnata

kravata najnovejšega kroja, barva in vzorec po

želi; prekrasna naprsna igla s simili-brilliantom;

mičena damska damska broža, poslednja novost,

koristna žepna toaletna garnitura; elegantna

pristno usnj. denarnica; par amer. butonov z

imit. žlahtnim kamnom; pat. angl. vremenski

člakomer; salonski album s 36 metni. ter naj-

lepšimi pogledi sveta; prekr. koljé za na vrat

ali v lase iz pristnih jutrovskih biserov;

5 indiških čarovnikov — razvedre vsako družbo

in še 350 razl. predmetov, koristnih in ne-

trivialnih pri vsaki hiši — zastonj. Vse skupaj

z eleg. sist. Roskopf žepno uro, ki je sama

dvakrat toliko vredna, samo **gl. 2:50**. Po

povzetju ali denar naprej (tudi znamke) pošilja

S. URBACH, svetovna razpoložljivnica

Kraček štev. 57.

N. B. Kdor naroči 2 zavittka, mu pridem

zastonj prima angl. brevit ali 6 najniž. žepnih

robov. Za neugrijajoče denar takoj nazaj, vsak

riziko torej izključen. 2:75

2369-2

Jos. Schrey,
restavrator.

zastonj ob 8. uri zvečer. Vstop prost.

K mnogobrojni udeležbi vabi z

vsem spoštovanjem

2374

Razglas.

V smislu § 125:4 vojnih predpisov I. del se razglaša, da po letošnji

reparticiji rekrutov

tvori žrebla številka 46/II doslejno zaključno številko rekrutnega kontingenta za

vojsko, žrebla številka 51/III pa doslejno zaključno številko rekrutnega konti-

genta za domobranstvo; vsi ostali rekrutje se pri kontingentnem obračunu uvrste

v nadomestno rezervo kot češtevnilni.

Eventualni primanjkljaji v rekrutnem kontingentu se pokrijejo z naj-

bližnjimi žrebnimi številkami.

Mestni magistrat v Ljubljani,

dne 13. julija 1907.

,Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani“

Podružnica v SPLJETU. Stritarjeve ulice št. 2. Podružnica v CELOVCU. Reservni fond K 200.000. Rentni davek plača banka sama.

obrestuje vloge na knjilice in tekoči račun po 4½% od dne vloge do dne vzdiga. — Sprejema zglašila za subskri-

cijo deležev sruječe se „Hotelske družbe z omejeno zavezo Triglav“ po K 500—, 1000—, 5000— in 10.000.

Prva domača slovenska pivovarna

G. AUER-jevh dedičev

Ustanovljena leta 1854.

priporoča slavnemu občinstvu in spoštovanjam

gostilničarjem svoje izberne

G. AUER-jevh dedičev

v Ljubljani, Wolfove ulice štev. 12

marčno pivo v sodcih in steklenicah.

Popolna

gostilnička oprava

se proda po nizki ceni.

Kje, — pove upravnštvo „Slov. Naroda“. 2325-3

Trovovski sotrudnik

špecerist in železninar, želi tekmo 6 tednov premeniti službo.

Cenjeni dopisi naj se pošljajo pod „Soliden 100“, poste restante Trebnje, Dolenjsko. 2348-2

Sprejemem

da carja

z dobrimi izpričevali, ki lahko s 1 av-

gustum nastopi službo.

Ponudbe na A. Kajfeža v Ko-
čevju. 2362-2

Izvežbanega, pridnega